

ամսուս 6 ին ըստ սովորութեան հասաւ հոս Լեզ-
դայէն գալով. տակաւին սա նաւահանգիստը կը
գտնուի, ուր տեղ մինչև 16 օգոստոսի սպասելէն
ետքը Սալթա պիտ' որ դառնայ :

Սուէզի ու Պոնտիկի մէջ երթևեկութիւն ընելու
համար, ամիսը երկու շուրջնաւ հաստատուել խոր
հուրդ կը լայ. բայց սա գործը մեծ ծախքի կարօտ
ըլլալով, տակաւին ասանկ կախ կընայ :

Լատարիայի պատերազմական շուրջնաւը Մարիան
ըստած, որ ամսուս 8 ին Իզմիրէն եկաւ, երէկ ճամ-
բայ ելաւ Թրեստ երթալու 12 աղւոր արապի ձիեր
բեռնաւորելով, որոնք Լատարիոյ կայսեր համար
ծախու առնուած էին հոս :

Բարձրագատիւ փոխարքայն Լալիպոտի, տա-
կաւին Լեզքանդըրիէն բայց իր գերդաստանին
մեծազոյն մասը արդէն Կահիրէ դարձաւ : Փոխար-
քային ծաղկահասակ տղաքը, նմանապէս և Իս-
րահիմ փաշային տղաքը երէկ ճամբայ ելան իրենց
վարժապետին հետ յիշեալ մայրաքաղաքը երթալու :

Մեծաշուք Լալիպոտ փաշան անդադար հոգ կը
տանի առևտրական գործոց կարգադրութեանը վը-
րայօք Սեմափայլ Պօղոս Պէյին խորհրդակցու-
թեամբ : Բարձրագատիւ փոխարքային հրամանո-
վը սա օրերս աղբարարական թուղթ մը խրկեց Պօ-
ղոս Պէյը բոլոր տէրութեանց հիւպատոսներուն, ըս-
տակներուն ապօրինաւոր գործածութեանցը վրայօք
խնդրելով անոնցմէ որ իրենց հպատակներուն յա-
տուկ պատուէրներ տան, մանաւանդ եւրոպացի ըս-
տակ փոխդներուն (նարաֆ), որ չըլլայ թէ այսու-
հետեւ կառավարութեան հրամանին դէմ օտար տէ-
րութեան ստակները անարժան գիներով փոխելով
առևտուրին բարեկարգութեանը վնաս պատճառեն :

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼԱՌԻՔԻ

ԼԵԳԱԼ

Լոնտոն, 26 Յուլիս :

Լորտ Պրուէհամը խորհրդարանին մէջ առա-
ջարկեց որ կառավարութիւնը արդիւն Եւրոպայի
եղած ժողովները, որոնք հասարակութիւնը զայ-
լ թակեցունելու պատճառ կուտան : Լս առաջար-

արիւնքին անարգանքը ու կատաղութեամբ վաղցուցին :
Փախան Սեյեփիա որ այն կողմերը ամենէն երեւելի
քաղաքն էր ու մէջի բնակիչներն ալ էին յոյնք ու ասո-
րիք, որոնք մշտնջենապէս բռնութեամբ էին մեկզմէկէ :
Հրէաները միացան ասորոց. հետ որոնց վրայ աւելի հա-
կաժողութիւն ունէին : Բայց յոյները քանակին ու կրօնին
հիւրէն ելել բաժնելու այն նոր միաբանածները մեկզմէկէ
ետքը իրենք միանալով ասորոց հետ, յանկարծ ինկան
հրէից վրայ ու յիսուն հազարէն աւելի սպաննեցին Լա-
րուսաղէսի մէջ, ուր ժողովրդոց անհաւատալի խռն
բազմութիւն մը ըլլալով զստկին համար Կոնստանտնու-
պոլիսէն ատենը, զինուորները զէնք առած, ինչպէս որ
սովորութիւն էր, կեցան տաճարին գաւիթներուն մէջ
խռովութեան առաջը տանելու համար : Օրհնուորներէն
մէկը ան տեղը ամբարշտութիւն մը կամ անպատուու-
թիւն մը ընելով, ժողովուրդը ոտք ելաւ ու պոռնալով
սկըսեց թէ այն անարգանքները հրէից համար չէր, այլ
իրենց Լատուոյն. և ալ ուրիշ բան չի մտածելով՝ կար-
կուտի պէս քար թափեցին հոռմալեցի զինուորներուն
վրայ : Կառավարիչը մտեցաւ սպասարկութիւնը հան-
դարտեցնելու. բայց իր անձին անարգանքէն 'ի զատ

կութիւնն նոր բան չէ, ըսաւ, յիշեալ հաշակաւոր
ատենաբանը, այլ գրեթէ մի և նոյն խնդիրն է որ
1833ին ընդունելի եղաւ տէրութեանը, ու գործքի
զրուելով նոյն ատենուան Եւրոպայի խռովութիւ-
նը բոլորովին զաղքեցաւ ու բարեկարգութիւնը հա-
տատուեցաւ : Լսող ամենայնիւ սըր Սօպէրդ Բի-
լին ու Վուէլինկթօնի դքսին սա բանին վրայօք
տուած ծանօթութիւններէն համոզուելով լորտ Պրու-
ուէհամը արժան համարեցաւ իր առաջարկութիւնը
ետ ձգել :

Սեմափայլ Բալմէլայի դուքսը երէկ Լալիպօնա-
յէն (Փորդուկալ) եկաւ մօսիւ Սօտրիկոյի և բաղ-
մաթիւ անձանց ընկերութեամբ, ու Սիվարդի
պանդուր իջաւ : Կըհաստատեն թէ յիշեալ դուքսը
Փորդուկալի տէրութեանը կողմանէ մանաւոր պաշ-
տօնով մը եկած է կառավարութեանը քով :

Սօրինկ Գոստ ըստած օրագրոյն նայելով Բալ-
մէլայի դքսին Լոնտոն գալուն պատճառը ուրիշ
բան չէ, բայց միայն շատ ժամանակէ 'ի վեր 'ի կախ
թող տուած առևտրական դաշնադրութեանը վախ-
ճան մը տալու համար է :

Սերապատուելի հայր Մատթէոս Ժուժկալու-
թեան առաքեալը օրէ օր մեծ յառաջադիմութիւն
կրնէ Լեզքանդի մէջ, իր մարդասիրական քարոզու-
թեամբը համոզելով հասարակութիւնը որ հեռու կե-
նան արբեցութիւն պատճառով խմելքներէն. ու
յոնք թէ ըստ հոգւոյ և թէ ըստ մարմնոյ մեծ վը-
նասներ կը պատճառեն մարդուս : Սերապատուելի
հայր Մատթէոսը արդէն բազմութիւ հետեւանիւ
ունի, որոնք երդում ըրած են ժուժկալութեան մէջ
հաստատ մնալ : Լս օրերս Վէնիկթօն գնաց քա-
ղաքութիւն ընելու. ու կը հաստատեն թէ հարկը
հազար հոգի ունկնդիր կային, որոնցմէ հինգ հա-
զար հոգի երդում ըրին յիշեալ վերապատուելին
խրատներուն հետեւելով, որ ամենեւին բերանին
չզընեն արբեցուցիչ խմելքները :

ԳԼԳԼԻ

Փարէշ, 6 () Կոստոս :

Հասարակութեան մտադրութիւնը բոլորովին

ուրիշ բան մը չի տեսաւ : Ստափա հերիք էր մէկ մար-
դու մը որ առաջուց ծուռ աչքով կընայէր անոնց. բոլոր
իր զօրացը զէնք առնել տուաւ որ հաւաքուած էին Լե-
տենեան աշտարակին մէջ, որ ամրոցի պէս բան մըն էր ու
կըտիրէր տաճարին վրայ : Սարի աստիճանի ժողովուրդը
ան ատենը սարսափով պաշարված՝ փախել ուզելով, ա-
նանկ մէկզմէկու վրայ խռնեցան նեղուկ փողոցներուն
մէջ որ քան հազար հոգի շնչապառ եղած մեռան :

Լս գործքերէն ետեւ քանի մը մոլորեցուցիչներ գլուխ
եղան ասոնց, ձեւացնելով ինքզինքներն աստուածային
ազդեցութեամբ թելադրուած մարդիքներ, ու կընստա-
նային անոնց ո'չ միայն անկախութիւն, այլ նաեւ բովան-
գակ ազգաց վրայ տիրապետութիւն : Լսոնք կուրին մէջ
բոլորովին արեւեցան, ու մեռան իրենց հետ անթիւ
բազմութիւն այն թշուառական ժողովուրդէն, որ այնչափ
գիրաւսաց էին ստուծեան, ու խուլ էին իրենց փրկու-
թեան ձայնին :

Փեղքա կառավարչին ատենը, որ պաշտպան եղեր էր
Պօղոս սուրբիցն ու Հոռմ խրկեր էր զանի, Հրէաս-
տանի մէջ հաստատվեցան առաջակներու խումբեր, որ
Աիկարեանք կոչուեցան մէկ դաշնակի մը (խանէքի մը)

Սպանիայի գործքերուն վրայօք է. որոնց համար օ-
րագիրները կերպ կերպ մեկնութիւններ կուտան :
Հիմակահիմայ Լալիպոտի տէրութեանց մէջ գլխա-
ւոր քաղաքական զեռարութեանց մէկը, Լալիպէ-
լ Սպանիայի ծաղկահասակ թագուհին ամուսնու-
թեան առաջարկութիւնը պիտ' որ ըլլայ որուն հա-
սակը տակաւին 12 տարի և ութ ամիս է : Լս երկրին
հանգստութեանը ու բարեկարգութեանը համար,
բարեմաղթելու է որ մեծամեծ տէրութիւնները շու-
տով համաձայն ըլլան սա կարեւոր գործին վրայօք
ու թագուհին ամուսնոյն ընտրութիւնն ալ հաճելի
ըլլայ Սպանիայի ժողովրդոցը : Կըհաստատեն թէ
Մարի Վիկտորիան, թագուհին մայրը, երկու իրեք
օրէն ետքը փարէզէն ելելու է Սպանիա երթալու
համար իր բոլոր խորհրդականներուն հետ :

Մօսիւ տը Լալիպինէ, շինաստանու Կաղղիայի
դեսպանը, 80 կամ 90 թնդանթ ունեցող աղւոր ե-
ւայարկ նաւու մը մէջ մտնալով, ու 3 Փետրեմբ և 2
գորվէթ հետ առնելով, մօտ օրերս ճամբայ ելելու
է շինաստան երթալու համար : Կեսպանստան վե-
րաբերեալ գործակալներէն 'ի զատ, իրեք պաշտո-
նատար ևս Կաղղիայի վաճառականներուն կողմանէ
պիտ' որ երթան, կըսեն, մօսիւ տը Լալիպինէին
հետ : Լս իրեք անձինքը որոնց 8 հազարէն մինչև
12000 Փետրեմբ տարեկան վարձք պիտ' որ տրուի,
կը պարտաւորին շինաստան խրկելու ապրանք
վրայօք մանաւոր քննութիւններ ընելով, հարկաւոր
տեղեկութիւնները ծանուցանել, Կաղղիայի առու-
տուրը ծաղկեցունելու համար յիշեալ լայնածաւալ
երկրին հետ :

ՍՊԱՆԻԱ

Լօբէզի նախագահութեամբ եղած խորհրդարանը
թագուհին չափահասութիւնը հրատարակեց, ստա-
նըչորս ամիս և երկու օր պայմանաժամէն առաջ,
որն որ դաշնադրական օրէնքով սահմանուած էր :
Լս երեւելի վճռահաստութիւնը գրեթէ ինը հարիւր
քաղաքական գլխաւոր անձանց ներկայութեանը եղաւ
յուլիս 27 ին Սատրիտի մէջ. ու ժողովքին հրա-
ւերուած էին Կաղղիոյ Լեզքանդի Պէլլիգայի Բոր-
դուկալի, Սիպեալ Բալմիլայի Լահանգայ, և

ձեւէն, որ շարունակ վրանին կըկրէին : Լս անկարգու-
թեան սկիզբը պայպէս եղաւ : Հոյնաթան քահանայա-
պետ ատենի ըլլալով Փեղքսին, այս կառավարչն ալ
սպաննել տուաւ զանի քանի մը սրիկայներու ձեռքով,
որոնք բազմութիւն եղած՝ երկիրը կասպատակէին : Լ-
սանկ ոճրագործութեան մը ետեւ անպատիժ մնալ թե-
լադրեց այս անգամներուն խուճերուն անսանձ յան-
դգնութիւն մը : Լմէն օր նորոգնոր մարդասպանութիւն-
ներ կը պատահէին և մանաւանդ սոսնախմբութեան օրե-
րը : Աիկարեանք կամ առաջակները գաղտուկ դաշնակ մը
պահելով վրանին, ամէն տեղ կըխառնուէին բազմու-
թեանը մէջ, ու յանկարծ իրենց անձնական վրէժխնդ-
րութիւններն 'ի գործ կըդնէին, ու շատ անգամ ալ կըկա-
տարէին այն վատասիրաններուն վրէժխնդրութիւնը որ
ստակ կուտային իրենց ընելու : Հատ չի քշեց զօրացան
ասոնք. ոտքի հանեցին ժողովուրդը հոռմական կայսե-
րութեան դէմ, ու կողոպտեցին մերկացուցին հոռմայեցոց
հազարեք մնացողները :

Լս աղմկարարներուն թիւը ալ աւելի շատցաւ Փե-
ղքսի յաջորդին անխոհմտութեամբ : Լեզքան, որ
այսպէս կըկոչուէր, ուզեց նորէն վատարկել հրէից սիրտը

լանտայի ու Տանիմարգայի դեպարտմենտները . ասոնցմէ ի դատ Ապանիայի բոլոր մեծամեծները ու երևելի պաշտօնատարները ներկայ էին : Ուստի այսուհետև կառավարութեան ընելու կարգադրութիւնները ու հրամանները բոլորն ալ Վեհափառ Թագուհիին անուամբը հրատարակուելու են : Եւ զի նախագահ պաշտօնատարին աս ծանր որոշումը՝ չյուսացուիլ հասարակօրէն որ առանց գծուարութեանց առաջ երթայ : Եւ չափաւոր որ Սարակօսայի բնակիչները մոտեմաբար միացեալ չեն հիմակուան կառավարութեանը հետ :

Կըհաստատեն թէ Եւրոպայի նախորդ փոխանորդը Թագուհիին միտք ունի եղեր Հափանա (Եւրոպայ) երթալու , իր իշխանութիւնը հոն հաստատելու զիտաւորութեամբ . ուստի կառավարութիւնը հարկաւոր եղած միջոցը գործի դրաւ աս բանը արդիւնէն համար :

Վիքտուարի դքսուհին այսինքն Եւրոպայի լծակիցը պատրաստութիւն կընէ Եւրոպայ երթալու համար Վաղղիայէն անցնելով :

— Դուռնալ տը Հափանա ըստած օրագիրը հետեւալ լուրը կուտայ Եւրոպայէն յուլիս 28 թիւով :

«Մալապար եռալարկ նաւը , որուն հրամանատարը արը Նօրձ Բօզ Սարգորիւնն է , ամէն ժամ կըսպասուի Եւրոպայ քաղաքը : Կըհաստատեն թէ աս նաւապետին հրաման տրուեք է որ Եւրոպայ տունի Եւրոպայէն , որ Վաղղիայէն յիշեալ նաւին մէջը մտաւ » :

— Նախքան ըստած զաղղիայէն օրագրոյն մէջ կըկարդացուի օգոստոս 5 թիւով :

«Վիքտուարի դքսուհին , որ երէկ չէ առջն օրը իրիկուան դէմ Պօրտո հասաւ , երէկ առտու կրկին ճամբայ ելաւ շնորհ Հափանա երթալու համար . ուսկից շուտով Եւրոպայ անցնելու է , իր ամուսնոյն հոն հասած ըլլալը լսելուն պէս » :

ՅՈՒՆԱՏԱՆ

Եւ խղճալի տերութեան վիճակը գրեթէ միևնոյն է : Հասարակութեան գոնգաւոր օր է օր կը շատնայ կառավարութեան անհոգութեանը դէմ . որ

քանի մը բարեբարութիւններ ընելով : Բայց թէ խտուութիւն եղեր է թէ գծութիւն , ամէն ալ այս անարգ ժողովրդին կործանմանը օգնութիւն մը կը ըլլար : Կառավարիչ քննելով Եւրոպայի բոլոր գերիներուն վիճակը որոնց որ յանցանքը խիստ մեծ էր ու չէին կրնար անպատիժ մնար , ի մահ դատապարտեց , ու բոլոր մնացածներուն ազատութիւն տուաւ , որոնց թիւը չափէ գործ շատցեր էր տկարացած օրինաւոր իշխանութեան ատեննին , ու ասանկով զօրացուց աւաղակներուն խումը աւանկ որ ալ ճար չի կար զանոնք սանձելու :

Կեստոս Ֆլորոս կառավարիչը , որ յաջորդեց , անցաւ ուրիշ ոճրագործութեան մը որ ամէնը գերազանցեց : Կըհաստատուի իր կնիկը Բորբէա կայսրուհւոյն սիրելին ըլլալով , Հրէաստանի գաւառին մէջ հարստահարութիւնները կըլլային այն խտուութեամբը ու ժպտուութեամբը որ կրնային առաջ գալ արքունիաց պաշտպանութիւնը վայելող պաշտօնի մը վրայ ելած չարագործէ մը : Եւ ինչպէս գեղանքը թալուղ աւաղակներուն ըրած աւարին բաժանակից կը ըլլար , ոչ ալ ամենեւին զգուշութիւն մը կընէր բան մը չիմացնելու : Հասարակաց աւերը ամայութիւնը փախուց համագրիները Պաղեստինէն , ու

փոխանակ ժողովրդոց խղճութեանը խնամք տանելու , գաղտնաբար պաշտօնատարներ կըխրկէ տերութեան ամէն կողմերը , հիմակուան կառավարութեանէն գոհ ըլլալուն վրայօք ստորագրութիւններ ժողովուհամար : Եւ մէն օր ծածուկ հրամաններ կըխրկուին բոլոր քաղաքներուն կառավարչացը ու պահապան զօրաց զխաւորներուն , որ զգուշութեամբ գնեն հասարակութեան շարժումները : Կըհաստատեն թէ 2500 զօրքի չափ , այսինքն տերութեան բոլոր զօրքերուն կէսը , մայրաքաղաքին չորս կողմը ժողովուհամար հրաման տրուեք է :

Հասարակութիւնը անհամբերութեամբ կըսպասէ Եւրոպայի գործքերու համար եղած Եւրոպայի վերջին ժողովոյն որոշումը , յուսալով որ բարի փոփոխութիւն մը կրնայ պատճառել աս երկրի հիմակուան դժբաղդ վիճակին . բայց կերկի թէ տակաւն ուշանալու է յիշեալ ժողովքին վճարահատութիւնը որովհետև անոր անդամները համաձայն չեն եղեր մէջեւնին քանի մը առաւելոյ վրայօք :

Վաղղիոյ դեպարտմենտի Եւրոպայի , Եւրոպայի կառավարութեանը ծառայութեան մէջ գտնուող բոլոր զաղղիայիներուն ուրիշ պաշտօններ տալու է Վաղղիայի տերութեանը վերաբերեալ . այսինքն պատերազմական պաշտօնատարները (օֆիցիալ) Եւրոպայի խնամքը խրկուել է , և ուրիշներուն ալ քաղաքական պաշտօններ տրուելու է : Սօսիւ Կիւրէն որ պատերազմի պաշտօնատարութեան կառավարիչներէն մէկն է , Եւրոպայի Վաղղիոյ հիւպատոս ըլլալու է : Հասարակութիւնը կը բարեմաղթէ որ Պաղեստինի տերութիւնն ալ աս բարի օրինակին հետեւի , որ կառավարութեան ծախքը թեթեւալով ժողովուրդը քիչ մը հանգըստութիւն տեսնէ :

ՔԱՆԱՔԱՆ ԵՄԻՐԵՐ

Օգոստոս , 27 (Օգոստոս :

Երկու մայրեղ կերպ կերպ գողութիւններ , ընելով Կոստանդնուպօլսոյ մէջ , հոս եկեր էին , ուրիշ տեղոյս Եւրոպայի հիւպատոսին հոգողութեամբ

որոնք խումը խումը կըրթային բնակելու օտար երկիրներ : Կեստոս Վաղղոս Եւրոպայի կառավարիչը , որուն հրամանին տակն էր Հրէաստան , օր մը Եւրոպայէն գալով , չորս դիւց պաշտօնեացաւ ողորմելիներուն անհաստատի բազմութեանէ մը , որոնց թիւը ինչպէս կըհաստատեն , իրեք միլիոն էր , որոնք եկան առջև աղաչելու որ աղատէ զիրենք Ֆլորոսին ձեռքէն . բայց բան մը չանցաւ ձեռքէն : Եւրոպայի կառավարութիւնը այս կերպով քաղաքագիտութեան պաշտպանելով՝ ուրիշ բան չէր կրնար ընել , բայց միայն աւելի մեծագոյն զօրութիւն մը ստանալ :

Բայց այսչափ արհաւիրքները թեթեւ սկզբնաւորութիւն մը միայն էին ետքի գաղթներուն : Հա՛րկ էր որ ճշդիւ կատարուէր այն անեղծը որ հրէաները ինքնիւրեանց վրանին կանչէր էին երբոր Ողորդի Մատուոյ ի մահ դատապարտուելովը խնդրեցին որ անոր արիւնը իրենց ու զաւկներնուն վրայ ըլլայ : Եւ չափաւոր , սարսափելի նշաններով նախագուշակուեցաւ իրենց աղաներուն լրումը :

Վրիստոսի 67 թուականին Մարտի 8ին օր օր կիկնար քաղաքացիներաց տօնը , Կէս գիշերուն պայծառ լըս մը

բը բռնուելով՝ աս օրերս կրկին յիշեալ մայրաքաղաքը խրկուեցան , ուր տեղ դատաւորներն պիտ'որ ըլլայ :

— Սարտինիայի Փուէկաթը Սէն Միշէլ ըստած , որուն հրամանատարը Տարբօլէր ասպետն է , անցած շաբաթ հասաւ մեր նաւահանգիստը Լազիպոս , ասն ու Եւրոպայէն գալով :

— Կառավարութեան գօրծէթը Միտիլի Սիբաս , կերակի օրը ճամբայ ելաւ օսմանեան նաւատորմի ղեկավար երթալու համար :

— Սեր օրագրոյն թիւ 149 ին մէջ գրած էինք թէ , ստակներուն բարեկարգութեան վրայօք Թագաւորական հրամանը քաղաքիս մէջ հրատարակուելու եւրոպայի վաճառականներուն մէջ մասը մէջեւնին քանի մը անգամ ժողովք ըրին , ու շուկայէն ունեցած հին առնելիքներուն համար հարուրին 10 միայն վար իջեցունել արժան համարեցան . գրած էինք նաեւ թէ խանութպանները հարուրին 22 չափ վընաս պիտ'որ ընեն ստակին գիններուն բարեկարգութեան պատճառով : Եւ ժամանակէն ետքը եւրոպայի վաճառականները երկու անգամ ևս խորհուրդ ընելով մէջեւնին , առջն անգամին որոշեցին որ 100 դուռուշ հատուցանողը , 116 դուռուշ անցունէ պարտավորահալին մէջ . երկրորդ անգամին ալ որոշեցին որ 100 դուռուշ վճարողը 120 դուռուշ անցունէ . բայց հիմնաւոր բան մը չըլլալուն համար առաջ չգնաց : Եւ աս անգամ չորեքշաբթի օրը ընդհանուր նոր ժողովք մը ևս ըրին եւրոպայի վաճառականները ու խանութպաններուն երեւելիներն ալ կանչելով անոնց իրաւունքներուն ականջ դրին , ու ասիկ առաջ իրենց կամքով միայն ըրած վճարահատութեան իրաւունքով չըլլալը ճանաչալով , երկու կողմին միաբան հաւանութեամբը հարուր դուռուշ վճարողը 122 դուռուշ պարտավորահալին գըրկուլ որոշեցին հին առնելիքներուն համար , ու միշտ հինգնոցը հինգ դուռուշի և քսաննոցը քսան դուռուշի տունուելու և տրուելու է արքայական հրամանին համեմատ :

— Սինեաց Եւրոպայի Կիւրեստու ազգասէր գործակալ Սիմապատիւ Եւրեան Վրիգոր աղան օգոստոս 12 թիւով կըծանուցանէ թէ , հայասէր

չորսպատեց տաճարը , անանկ որ կըկարծուէր թէ ցորեկ էր : Եւրեան գուռը որ բոլորովին պղծէ էր ու անանկ ծանր որ քսան հոգի պէտք էր զանի շարժելու , ինքնիւրեան բացուեցաւ , թէ և խիստ խոշոր կըլլայ քաներով ու ետեւն ալ պատերուն մէջը խօթված երկրթէ պահանջներով գոցված էր : Եւրոպայի կերպից տօնէն քիչ մը ետեւ Սայիսի 21 ին իրիկուան դէմ , արեգակը գեռ հորիզոնին վրայ ըլլալով , երկինքը երեցան սարսափելի կրակներ ու օգերեւոյթներ , որոնք ամենեւին մէկ բնական պատճառի մը չէին կրնար ընծայվիլ : Պէտքէկոստէին տօնախմբութեանը ատենը ահեղ շառաչիւնէ մը ետեւ որ տաճարին մէջը լավեցաւ որուն մէջ ստուգիւ մարդ չէր մնացեր , լավեցաւ ահաւոր ձայն մը որ որոշակի կըսէր . Հոսկեց փախչի՛ք , փախչի՛ք հոսկեց :

(պիտի շարունակուի օ)

յարգի Լօրի Սարիտաքին՝ յոյն ազգաւ որ թրեւստ
կըմնակի, բարեհաճեր է հարկը ֆիօրին այսինքն
1100 զուռուշի չափ նուիրել Լիւնեայ Բնկերութեա-
նը խնդրելով անոր կառավարութիւնէն որ յիշեալ
գումարը հաստատ տեղ մը դնելով, քանի բաժինի
չափ որ տուիս կըբերէ, տարոյց տարի Բնկերութեա-
նը գանձարմին հատուցուի: Կառավարութիւնը ե-
րակարգապէս մտօք ընդունելով նոյն գումարը, յի-
շեալ հայասէր յարգի պարոնին խնդրոյն համեմատ
պիտ' որ կարգադրէ. ու երկու բաժնից արժողու-
թիւնը ընդունելով մշտնջենաւորապէս վերոյ յիշ-
եալ ստակին տոկոսէն, ամէն տարի պիտ' որ յիշա-
տակէ անոր յարգի անունը Լ. ըշաւոյս Լ. արատեսին
միջոցովը: Եւ նաեւ Բնկերութեան օրինադրութեան
ցը համեմատ:

Կըցանկանք ազգասիրական ոգւով, որ աս օտար-
ազգի բարեխնամ պարոնին օրինակը, նախանձառ-
րութեան պատճառ մը ըլլալով մերազնեայ յարգի
նեղուն, անոնց հայրենասիրական եռանդը ալ աւե-
լի շարժէ ի նպաստ ազգագուտ Բնկերութեան:

— Յարգի պարոն Օհնորը փառաբան, որ Սե-
ծապատիւ արքունի վառօդապետ հատեան հով-
հանէս աղային հետ թարգմանութեան պաշտօնով
Լոնտոն գացած էր, ամսուս 21 ին տնգրկական շո-
գնեաւով յիշեալ մայրաքաղաքէն գալով, յօժարա-
միտ հաճեցաւ երկու բաժնի գրուիլ Եւ նաեւ Բն-
կերութեանը:

Կարինէն օգոստոս 8 թիւով կըգրին թէ, ամսուս
2 ին կէս զիշերուան ատենը սոսկալի հրկիզութիւն
մը պատահիր է նոյն քաղաքը: Կրակը Վաֆաֆիսա-
նէ ըստած շուկայէն ելիւ է, ու խափառ չարչար
ըստած պէգէստէն ու սարաճխանէն բոլորը այրեր է.
ընդ ամէնը 314 խանութ 3 սրճարան 1 քարաշէն
մզկիթ և շատ զանազան տեսակ ապրանքներ մոխիր
զարձեր են իրէք ժամու մէջ: Եւ զժբաղդ զիպուա-
ծը մեծ վնաս պատճառու է Կարնոյ բնակիչներուն.
որովհետեւ յիշեալ խանութները, գրեթէ ամէն ալ
մէջը եղած ապրանքներովը այրեր են: 4-5 խանու-
թէն ի զատ, որոնց տէրերը հազիւ թէ ժամանակ
ունեցեր են պարպիլու:

ԱՌԻՏՔԱՆԱ ԼԱՌՔԵՐ
ԵՆԳՂԻՆ

Լիւրերու, 30 Յուլիս:
Լամպակ: Կոր երեւելի փոփոխութիւն մը չեղաւ, գի-
նորը հաստատ են, ու աս շարժումն առջի օրերը բա-
ւական գործառնութիւններ կըլան. բայց ետքը լուրերով,
որ քանի մը բամպակի գործատուներու մէջ խռովու-
թիւններ ծագած են, բանուորներուն աւելի վարձք պա-
հանջնուն համար, ծախու առնողները քաշուեցան: Եւ
սու ամենայնիւ աս շարժմ զանազան տեսակ բամպակ-
ներէն 28,590 պալեա ծախուեցաւ. իսկ դուրսերէն ե-
կածներուն թիւը 24,550 պալեսի հասաւ:

ԳԵՂՂԻՆ
Մարտի, 9 () Գոստոս:

Լամպակ: Միացեալ Լահանգաց տեսակներէն խիստ
քիչ ըլլալուն համար, երեւելի գործառնութիւն մը չե-
ղաւ աս շարժմ. նմանապէս Լազիպոսի բամպակներէն

նոր վաճառումներ մը չեղաւ. 3450 պալեա Լիւմէլ բամ-
պակ աս օրերս քարանդինան լըմնցունելով քաղաքին
մէջ մտաւ: Լազիպոս տեսակներէն բաւական ապրանք
ծախուեցաւ, թէպէտ միշտ վար գիներով. Եւ մաս
88 պալեա հասարակ Սօպուա գնոյ առին 62½ ֆունտի
հարուրին 1 վար իջեցունելով:

Սետաքս: Վիշ գործառնութիւն կըլլայ, ու գիները
հաստատ են. աս օրվան արժողութիւնները հետեւեալնե-
րը են.

Սէշտուա երկան խալպան	14½-15½
Պրուսայինը	15½
Լա կարճ	16
Պարսկաստանինը	13-16
Լազիպոսի պալեանը երկան	14½
Սպանիայինը	19½-21

Լուրդ: Թուլ է քիչ մը. Լազիպոս բանուած առաջին
տեսակին գինը 80 ֆունտէ յիսուն քիլոկրամը. երկրորդ
տեսակինը՝ 52½: () տեսայի ճերմակ բուրդը 90 ֆունտի
ծախուեցաւ:

Լֆիօն: Վիշ ապրանք կայ. պզտիկ կտոր աֆիօնը 11
ֆունտի կէս քիլոկրամը գիրավաճառ է:

Հարար: Օտած շաքարը հարուրին 7 թուղթին
համար վար իջեցունելով 33½-34 ֆունտի կըծախուի
յիսուն քիլոկրամը. իսկ Լալանայի փոշի շաքարէն 106
անտուկ ծախուեցաւ աս շաքար 24 ֆունտի:

Լոսհիշ: Թուլ է ու քիչ գործառնութիւն կըլլայ.
մէկ մաս Լիօի խալպէ ծախուեցաւ 40 ֆունտի յիսուն
քիլոկրամը հարուրին 20 վար իջեցունելով:

Սպան: Եւ շարժմ 900 անտուկի չափ զանազան տե-
սակ թխպագոյն սպան վաճառուեցաւ 36½-39½ ֆունտի
յիսուն քիլոկրամը, ծախքը վաճառողին վրայ, ու 300
անտուկի չափ՝ 27-31 ֆունտի գնոյ առին համարանոցին
մէջ (անդրբիօ): Շէրմակ սպանին գինը՝ 45-47 ֆունտի
է. քաղաքին մէջ, ու 33-37 ֆունտի համարանոցին մէջ:

ԻՒՆԻՒՆ
Թրեւստ, 12 () Գոստոս:

Լամպակ: Եւ անշարժութեան մէջ է. քաղաքին
մէջը ամէն տեսակներէն 65,792 պալեա անվաճառ բամ-
պակ կայ. ասկէ ի զատ 15,000 պալեա Լա կայ. որ թէ-
պէտ Ծախուած են, բայց տակաւին դուրս չի խրկուե-
ցաւ: Լազիպոսի փոխարքային բամպակներն ալ սկսան
գալու մեծապատիւ Լուսուֆեան Պետրոս աղային. ուս-
տի այլքան բաղմամբ գումարով խիստ գծուար կերեի
որ քիչ ատենին մէջը բարի փոփոխութիւն մը ըլլայ աս
ապրանքին. աս օրվան արժողութիւնը անունով միայն է.

Սաքայի բամպակը	24-25 ֆիօրին
Լազիպոսինը	17-22 "
Սակէդանիայինը	16-20 "
Կիպրոսինը	16-18 "
Լաբիքայինը	21-24 "

Լուրդ: Խիստ թուլ է. անյուան 14 ֆիօրինի ծա-
խուեցաւ. խանթարը. իսկ լուացածին գինը՝ 27½-28 ֆի-
օրին է:

Շէհի: Դրեթէ 400 խանթարի չափ կայ քաղաքիս
մէջը առանց գնոյ առնողի. աս օրվան գինը՝ 70-80 ֆի-
օրին է խանթարը, բայց անունով միայն: Լոր հունձի
ապրանքը կարելի է աս գիներով վաճառուի, թէ որ տե-
սակը աղուոր ըլլայ:

Փայլամուտ: Լաշարժութեան մէջ է. Լանկարիայէն
ինչուան աս օրս եկած լուրերը կըծանուցանեն թէ, ան
կողմերը փալամուտի հունձը խիստ առատ է աս տարի.
եթէ աս լուրը ստուգուի անշուշտ հիմանուան գինները
ալ աւելի կիջնան. քաղաքիս մէջ ամէն տեսակներէն 26,

170 խանթար ապրանք կայ. Լազիպոս փալամուտին գինը՝
10-13 ֆիօրին է ապրանքին աղուորութեանը համե-
մատ. վարնոց տեսակը Լա Լազիպոս, 7½-7¾, Վարամա,
նիայինը՝ 6½:

Չամիշ: Թէ որ իրաւ է, ինչպէս կըլսենք, թէ Չեշ-
մէի կարմիր չամիշին հունձը հազիւ թէ 60-65 հազար
խանթար կեղծ աս տարի, որոնցմէ 40 հազար խանթարի
չափ ալ թէ որ սե ծովը խրկուելով, միայն 20-25 հազար
խանթար Լազիպոսու համար կըմնայ, անշուշտ բարձր գի-
նեցով պիտ' որ ծախուի հոս. ու շատ հաւանական է որ
9 ֆիօրին էն սկիզբ ըլլայ ծախուելու:

Ֆիլիք: Միջակ տեսակէն 60 պալեա կայ քաղաքիս
մէջը, որոնք 70-80 ֆիօրինի անգամ ծախու առնող չի
կայ:

ՏԱՆԿԱՍՏԱՆ

Օ. Միւնիստ, 27 () Գոստոս:

Վաղաքիս առուտուրը թէպէտ միշտ թուլ է, բայց
կերեի թէ աստիճանաբար բարի փոփոխութիւն մը ըն-
դունելու է ու նոր հունձերուն ապրանքներէն գալուն
պատճառովը, քիչ կամ շատ գործառնութիւններ կըլլան:

Լամպակ: Եւ անշարժութեան մէջ է. անցած շա-
քար մէկ մաս Սօպուա ծախուեցաւ 180 զուռուշ խան-
թարը. Վաղաքիս գինը 170 զուռուշ է:

Սետաքս: Վիշ մը կուզուի. աս օրվան արժողու-
թիւնը 123 զուռուշ է օխան, Պարեամբօլուի մետասին
համար: Պրուսայինը՝ 240-260 զուռուշ է թէֆէն:

Տորոն: Վիւրաւաճառ է. աս շարժմ 210 չովալ
Պալերուտ տեսակ տորոն ծախուեցաւ 290-300 զուռուշ
խանթարը:

Չամիշ: Թիֆլիս սե չամիշին գինը՝ 35½ զուռուշ է
խանթարը. Պայլատրինը՝ 34. Լ տեղոյսը՝ 31 զուռուշ.
Լազիպոս կարմիր չամիշը՝ ըստ տեսակին 60-72 զուռուշ
կըծախուի: Չեշմէի կարմիր չամիշին հունձը աս տարի
խիստ քիչ է հազիւ թէ 60-70 հազար խանթար կեղծ. որ
ամէն տարի հասարակօրէն 100-120 հազար խանթարի
չափ ապրանք կեղծէ: Եւ պատճառով կըլուսացուի թէ
աղէկ գիներով կըծախուի: Վարապուրուտի անկուտ
չամիշին գինը՝ 175 զուռուշ կարուեցաւ խանթարը: Վի-
նիի համար սե խաղողին խանթարը 16 զուռուշ որոշ-
ուեցաւ աս տարի:

Սեղամոմ: Վիշ մը կուզուի. չքանուած ապրանքին
արժողութիւնը 800-850 զուռուշ է խանթարը. բանուա-
ծինը՝ 880:

Թուլ: Մինչեւ երեկ 1450 բեռ ապրանք եկաւ. ան-
ցած հինգշաբթի, ամսուս 19 ին 135 զուռուշի ծախուե-
ցաւ խանթարը. ուրբաթ օրը՝ 190ի. երկուշաբթի 205
զուռուշի, իրեքշաբթի 207½, չորեքշաբթի 110-180,
ու երեկ 110-170 զուռուշի:

Լֆիօն: Եւ շարժմ 60 սէֆէթ մէկ երեւելի վաճա-
ռական մը գնոյ առաւ 66 զուռուշի չէքին. հիմայ 70 զու-
ռուշի ալ ծախու առնող կըգտնուի:

ՓՈԽՆԵԿՈՒԹԻՒՆԻՐ

Կոստանդնուպոլիս, 18 () Գոստոս:

Լօնտրա	109½-109
Փարիզ	171
Մարսիլիա	170-169½
Վէննա	443
Թրեւստ	442
Լիւրնո	144-142½